

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Acordului de împrumut (Proiect de îmbunătățire a serviciilor judiciare) între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 17 februarie 2017 și, respectiv, 27 februarie 2017

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Descrierea situației actuale

Ministerul Justiției a beneficiat începând cu anul 2006 de sprijin din partea grupului Băncii Mondiale pentru implementarea Proiectului Reforma Sistemului Judiciar, printr-un împrumut contractat de România, reprezentată de Ministerul Finanțelor Publice, de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 110 milioane euro.

Obiectivele principale ale Proiectului Reforma Sistemului Judiciar au fost creșterea eficienței instanțelor din România și îmbunătățirea calității actului de justiție, urmărind obținerea de rezultate semnificative atât în domeniul îmbunătățirii infrastructurii sistemului judiciar cât și în cel al consolidării capacității administrative a instanțelor și instituțiilor judiciare.

Dintre cele mai importante realizări ale proiectului amintim: reabilitarea/construirea a 16 sedii de instanță în care își desfășoară activitatea 21 de instanțe, instalarea de sisteme de înregistrare audio a ședințelor de judecată în toate cele 243 de instanțe și utilizarea acestora începând cu 1 iulie 2013; dezvoltarea unui sistem informatic integrat de management al resurselor la nivelul întregului sistem judiciar (RMS); elaborarea Codului insolvenței, primul cod național al insolvenței elaborat în conformitate cu standardele europene și a Codexului Constituțional care cuprinde traducerea Constituțiilor celor 27 state membre ale Uniunii Europene și scurte prezentări privind fiecare constituție. De asemenea, instituții ale sistemului judiciar (Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri) au beneficiat de o serie de proiecte de substanță pentru îmbunătățirea capacității administrative și instituționale (dezvoltarea de platforme e-learning, elaborarea de strategii de comunicare, determinarea și implementarea volumului optim de activitate al judecătorilor și al grefierilor, implementarea unor sisteme de management al calității – ISO).

Deși în perioada 2007-2017 au fost realizate progrese importante prin implementarea

Proiectului Reforma Sistemului Judiciar, se menține necesitatea continuării investițiilor în sediile și infrastructura IT a instanțelor. În acest sens, în Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 282/2016, sunt incluse o serie de activități specifice privind infrastructura clădirilor și cea IT&C a sistemul judiciar român, propuse spre finanțare inclusiv din fonduri externe rambursabile, **în complementaritate** cu alte măsuri care vor putea fi eligibile la finanțare din fonduri europene nerambursabile sau finanțate din bugetul de stat.

În acest context și ținând seama de rezultatele bune obținute prin implementarea Proiectului Reforma Sistemului Judiciar, Ministerul Justiției a demarat pregătirea unui nou proiect pentru continuarea implementării măsurilor de îmbunătățire a serviciilor judiciare.

Acordul de împrumut semnat între România, reprezentată de Ministerul Finanțelor Publice, și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, supus ratificării prin prezentul proiect de lege, urmează să sprijine acest nou proiect, respectiv Proiectul de îmbunătățire a serviciilor judiciare, și va reprezenta o continuare în aducerea la îndeplinire a măsurilor incluse în Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului judiciar 2015-2020.

Schimbări preconizate

Pentru susținerea acestui nou proiect s-a solicitat sprijin financiar Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare, având în vedere specificul acestei instituții, obiectivele stabilite prin Parteneriatul Strategic de Țară agreat cu aceasta, precum și experiența anterior menționată în colaborarea pe acest sector, cu aceasta instituție.

În acest context, Acordul de împrumut între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 60 milioane euro, pentru sprijinirea Proiectului de îmbunătățire a serviciilor judiciare, a fost semnat la București, la data de 17 februarie 2017 și, respectiv, 27 februarie 2017.

Costul total al Proiectului este de 65 milioane euro, din care suma de 60 milioane euro va fi acoperită prin împrumut, iar diferența, respectiv echivalentul a 5 milioane euro, reprezintă contribuția părții române. Proiectul este estimat a se implementa pe o perioadă de 6 ani, iar data limită de tragere a sumelor împrumutului este 31 decembrie 2023, ceea ce va permite distribuirea corespunzătoare a costului proiectului pe perioada de implementare, prin încadrarea cheltuielilor aferente acestuia în creditele bugetare și de angajament aprobate în acest scop prin legea bugetului de stat pentru fiecare an de implementare în parte, în cadrul bugetului Ministerului Justiției.

Componentele proiectului sunt:

I. Îmbunătățirea funcționării instanțelor judecătorești, precum și a instituțiilor aflate sub autoritatea Ministerului Justiției - în cadrul căreia se urmărește în principal efectuarea unor lucrări de îmbunătățire a funcționalității sediilor unor instanțe (reabilitare, extindere, construire, dotarea acestora cu mobilier), îmbunătățirea infrastructurii IT la nivel național, creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la serviciile din domeniul judiciar;

II. Îmbunătățirea activității Oficiului Național al Registrului Comerțului - în cadrul căreia se urmărește în principal dotarea cu hardware, proiectarea, dezvoltarea și implementarea unui sistem de arhivare electronică, creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la serviciile Oficiului Național al Registrului Comerțului;

III. Îmbunătățirea activității parchetelor - în cadrul căreia se urmărește în principal îmbunătățirea infrastructurii IT la nivel național și a infrastructurii de securitate la nivelul Ministerului Public, creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la serviciile din domeniul judiciar;

IV. Managementul Proiectului.

Ministerul Justiției este desemnat agenție de implementare a Proiectului și, în această calitate, va realiza Proiectul prin Direcția de Implementare a Proiectelor Finanțate din Împrumuturi Externe (cu rol de unitate de management a proiectului), existentă în cadrul instituției, care dispune de experiența necesară în ceea ce privește implementarea unui astfel de proiect și aplicarea procedurilor Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare. În calitate de agenție de implementare, Ministerului Justiției i se va delega întreaga autoritate și responsabilitate privind implementarea proiectului și utilizarea sumelor alocate acestuia.

Ministerul Finanțelor Publice și Ministerul Justiției vor încheia un Acord Subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în ceea ce privește aducerea la îndeplinire a prevederilor acordului de împrumut și realizarea proiectului. Pentru atingerea obiectivelor proiectului și îndeplinirea indicatorilor de rezultat stabiliți, Ministerul Justiției va colabora și cu alte entități cu atribuții în domeniu, după caz.

Potrivit prevederilor legale privind datoria publică, tragerile în cadrul împrumutului se vor efectua de către Ministerul Finanțelor Publice în baza documentelor furnizate de Ministerul Justiției în legătură cu cheltuielile eligibile efectuate din sumele alocate cu această destinație de la bugetul de stat în bugetul propriu, pentru recuperarea acestora din împrumut. Astfel, pentru finanțarea activităților incluse în Proiect, pe toată durata de implementare, vor fi alocate anual sume de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției. Sumele trase din împrumut de către Ministerul

Finanțelor Publice vor avea destinațiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Conform prevederilor Acordului de împrumut termenul pentru intrarea în vigoare este de până la 180 zile de la data semnării acestuia. Intrarea în efectivitate a acordului este condiționată de ratificarea acestuia, conform legislației române în vigoare. Ca urmare, pentru a permite încadrarea în termenul agreat cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, precum și demararea implementării Proiectului corespunzător calendarului convenit de părți, **este necesară adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.**

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Conform strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2016-2018, finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice guvernamentale se realizează în principal din surse interne și, în completare, din surse externe care includ, printre altele, și împrumuturi de la instituții financiare internaționale.

Activitățile prevăzute în cadrul proiectului sprijinit prin prezentul împrumut vor contribui la îmbunătățirea serviciilor judiciare acordate de instanțele judecătorești, de instituțiile aflate sub autoritatea Ministerului Justiției, precum și de Ministerul Public.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

În cadrul Proiectului se vor realiza activități de creștere a gradului de conștientizare a publicului cu privire la serviciile din domeniul judiciar, precum și cu privire la serviciile Oficiului Național al

Registrului Comerțului. De asemenea, Proiectul în ansamblu său va avea un impact social pozitiv prin îmbunătățirea serviciilor judiciare acordate de instanțele judecătorești, de instituțiile aflate sub autoritatea Ministerului Justiției, precum și de Ministerul Public.

4. Impact asupra mediului

Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Împrumutul contractat de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare reprezintă o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat în condiții avantajoase.

Proiectul în valoare de 65 milioane euro are o perioadă de implementare de 6 ani, ceea ce va permite distribuirea costului proiectului, respectiv a alocațiilor bugetare aferente, pe întreaga perioadă de implementare a proiectului.

Împrumutul este acordat pe o perioadă de 10 de ani, din care 6 ani perioadă de grație, la o dobândă egală cu dobânda EURIBOR la 6 luni + marja variabilă a băncii (care se modifică de bancă la fiecare 6 luni), plătită semianual, pe 15 ianuarie și 15 iulie. Împrumutul se va rambursa în tranșe egale semianual. Banca percepe un comision inițial, de 0,25% aplicat la suma împrumutului care se va plăti în termen de maxim 60 de zile de la intrarea în efectivitate a acordului de împrumut, precum și un comision de angajament de 0,25% pe an aplicat la suma netrasă din împrumut, calculat începând cu a 61-a zi de la data semnării Acordului, plătit semianual, la aceleași date la care se plătește dobânda.

În vederea facilitării gestionării prudente a datoriei, potrivit acordului de împrumut, precum și conform legislației române privind datoria publică în vigoare, pe parcursul perioadei pentru care împrumutul este acordat, se va putea opta pentru conversia parțială sau totală a valutei împrumutului și/sau cea a dobânzii, conform termenilor standard ai băncii. Orice aranjament convenit între Ministerul Finanțelor Publice și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut, cu privire la conversia termenilor împrumutului, nu va fi considerat amendament la Acord și nu va necesita aprobare prin act normativ.

Tragerile din împrumut se vor efectua de către Ministerul Finanțelor Publice în baza cheltuielilor eligibile efectuate de Ministerul Justiției, prin Direcția de Implementare a Proiectelor Finanțate din Împrumuturi Externe, pentru recuperarea alocațiilor bugetare anuale avansate în contul împrumutului.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale.

Având în vedere faptul că intrarea în efectivitate a Acordului de împrumut este supusă condiției ratificării acestuia prin prezenta Lege, împrumutul nu va avea impact bugetar pentru anul 2017 , urmând ca după intrarea în vigoare, pe întreaga perioadă de implementare a Proiectului, Ministerul Justiției să urmărească încadrarea cheltuielilor aferente Proiectului în creditele bugetare și de angajament aprobate în acest scop prin legea bugetului de stat pentru fiecare an de implementare în parte.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul.

1[^]1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură

organizatorică internă a autorităților contractante.

Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ ratificând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Totodată, documentul de evaluare al proiectului (care detaliază elementele de natură tehnică ale proiectului) a fost făcut public, potrivit politicii BIRD privind transparența, după aprobarea acestuia de către Consiliul Directorilor Executivi al Băncii, care a avut loc în data de 31 ianuarie 2017.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ necesită avizul Consiliului Legislativ.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională, prin publicarea proiectului de act normativ pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute de prezentul act normativ se asigură de Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de Împrumutat și de Ministerul Justiției în calitate de agenție de implementare a Proiectului. Între acestea se va încheia un Acord Subsidiar prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în ceea ce privește aducerea la îndeplinire a prevederilor Acordului de împrumut și realizarea Proiectului, astfel cum este menționat la Secțiunea 2 de mai sus.

Având în vedere cele de mai sus, și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea proiectului de Lege privind ratificarea Acordului de împrumut (Proiect de îmbunătățire a serviciilor judiciare) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 17 februarie 2017 și, respectiv, 27 februarie 2017, în procedură de urgență.

Ministrul Finanțelor Publice

Viorel Ștefan

Ministrul Justiției

Tudorel Toader

Avizăm favorabil

Ministrul Afacerilor Externe

Teodor-Viorel Meleșcanu